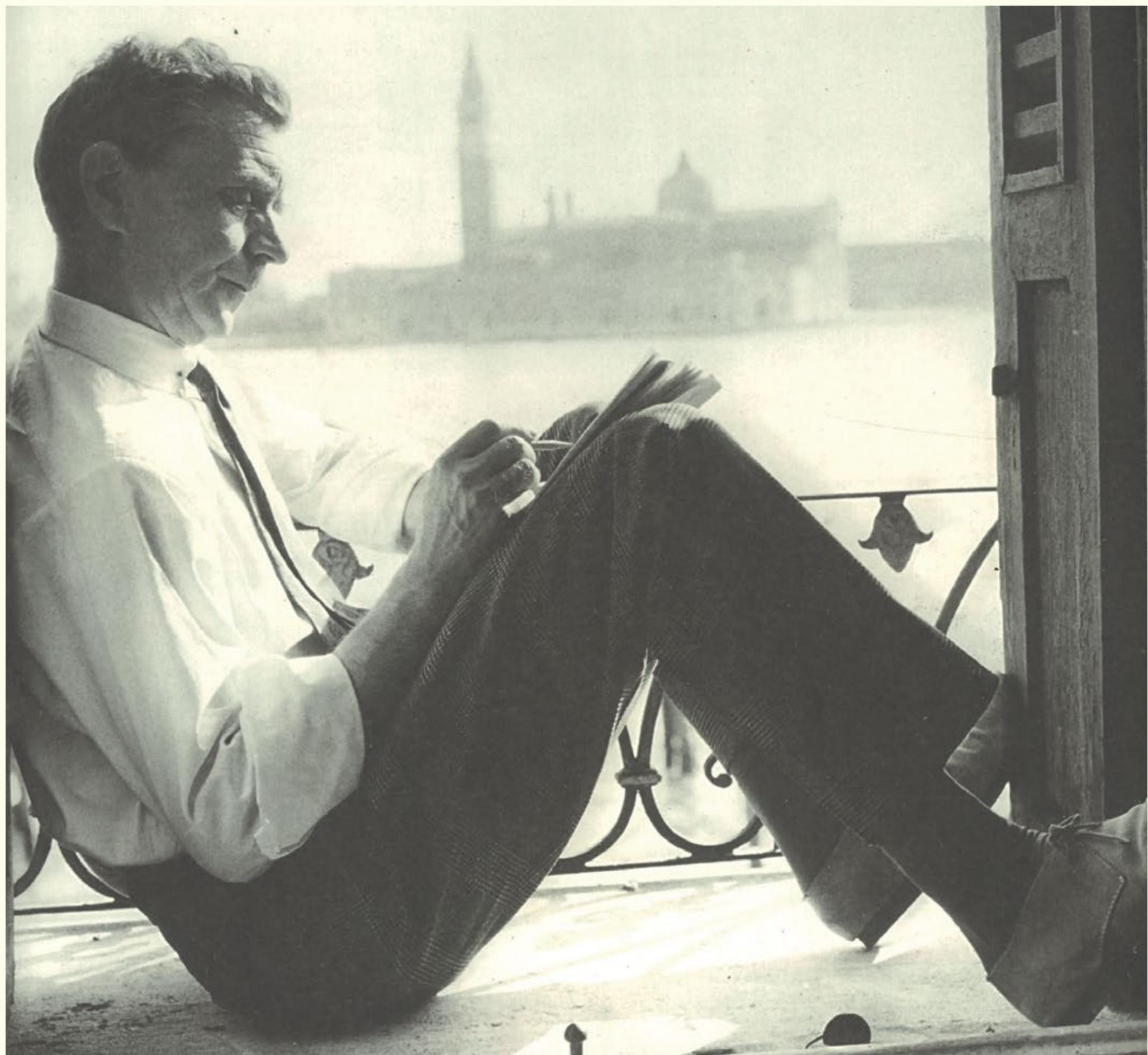

ORBIS PICTVS

Miroslav Sášek

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

This is Miroslav Sasek

M. Sasek (1916-1980) is geboren in Praag, in het voormalige Tsjechoslowakije. Van jongaf aan hield hij van tekenen en schilderen maar zijn ouders drongen erop aan dat hij architectuur zou studeren. Niettemin bleef Sasek altijd tekenen, en de combinatie van architecturale kennis en specifieke tekenskills bleek later voor zijn visuele boeken over steden bijzonder goed van pas te komen. Meteen na zijn studies maakte hij vooral satirische prenten en cartoons voor kranten en tijdschriften.

Op zijn 32ste, toen Tsjechoslowakije onder het communistisch regime viel, vluchtte hij naar München waar hij van 1951 tot '57 werkte voor Radio Free Europe. Tijdens een vakantie in Parijs besefte hij dat verstrooide ouders amper wisten hoe ze hun kroost op een interessante manier de stad konden doen ontdekken, en dat de schetsen die hij er maakte, net zo goed thuis hoorden in een kinderboek. Het boek 'This is...Paris' was geboren (1959).

Na 'This is Paris' volgden al gauw 'This is Londen' en 'This is Rome'. Sasek was oorspronkelijk van plan om het bij die drie boeken te laten, tot hij zich ten volle realiseerde hoe groot het succes was, en vooral ook 'hoeveel plezier hij beleefde' om ze te maken. Uiteindelijk werd het een reeks van in totaal 18 verschillende boeken. De favorieten van Sasek zelf waren 'This is Venice', 'This is Hong Kong', en 'This is Edinburgh', ook al had hij een hekel aan het Schotse weer, zo vertelde hij ooit een journalist. Hij droomde ervan om ook een boek aan zijn geboortestad Praag te wijden, maar om politieke redenen is hij nooit naar Tsjechoslowakije teruggekeerd.

Zijn illustraties kunnen best worden omschreven als grappig. Er zit een zachtmoedige en eigenzinnige humor in zijn prenten: de politieman die zijn stok ronddraait net zoals een kind zijn/haar ingebeeld toverstokje beweegt; een reeks ballonnen, te koop in een park, reiken hoger dan de hoogste palmbomen, wat een idee geeft van hoe een kind naar een bepaalde scène kijkt. Daarin schuilt Saseks genie: zijn illustraties 'verklaren' een volwassen stad voor kinderen, maar ze kiezen net zo vaak het perspectief van een kind. Hij reist als het ware hand in hand met het kind, en legt elk onbekend ding, elke nieuwe plek met precisie uit. "Details zijn zeer belangrijk voor kinderen", zei Sasek ooit. "Als ik van een bepaald gebouw maar 53 ramen schilder in plaats van 54, krijg ik massa's boze brieven toegestuurd."

De tijdloze boeken van Sasek geven kinderen de kans om vanuit de zetel de wereld rond te reizen met een minimum aan leesactiviteit en vooral veel wonderlijk kijkplezier. Maar zijn boeken zijn meer dan louter geïllustreerde stadsgidsen. Sasek beeldde het moderne stedelijk bestaan van die tijd uit, de manier waarop mensen leefden en hoe ze hun omgeving telkens herinrichtten, in plaats van het stadsleven te reduceren tot keurige historische beelden of toeristische getallen. Zijn illustraties raken soms zelfs aan de politieke en culturele omstandigheden zoals de relatie tussen de Arabische en Joodse bevolking in 'This is Israel', of de verstedelijking van Hong Kong. Maar zijn commentaren zijn steeds goedaardig en subtiel: hij was een man die niet snel (ver)oordeelde, maar evenmin wegkeek van wat er aan de hand was. En hij toonde al zijn personages en plaatsen op een warme, diepmenselijke manier.

Twintig jaar lang geraakten zijn 'This is'-boeken bij het grote publiek in de vergetelheid, maar vanaf 2000 gingen uitgeverijen ze opnieuw drukken, om uit te groeien tot ware klassiekers.

Behalve de 'This is'-reeks maakte Sasek nog een paar andere opmerkelijke kinderboeken, zoals 'Stone is not cold' (1961) en 'Mike en de Modelmakers', het verhaal van hoe matchbox-modellen werden gemaakt' (1970). In dat laatste prentenboek brengt de jonge Mike met zijn papa een imaginair werkbezoek aan de legendarische speelauto-fabrikant Lesney Products in Hackney, Londen.

In 'Stone is not Cold' maakt Sasek gebruik van een wonderlijke collage-techniek en combineert hij zwart-wit foto's van verschillende sculpturen uit Londen en Rome met tekeningen. Het resultaat is surreëel en bijzonder geestig, en ontlokte zijn uitgever de woorden: "de tekeningen ogen heel grijs en zwart, maar niemand zal ervan durven zeggen dat ze triest zijn". De ganse prentenreeks van 'Stone is not cold' is te bekijken in de kleine traphal van het ABC-huis.

Miroslav Sasek stierf in 1980, op de leeftijd van 63, tijdens een bezoek aan zijn zus in Zwitserland.

This is Miroslav Sasek

M. Sasek (1916-1980) est né à Prague, dans l'ancienne Tchécoslovaquie. Depuis son plus jeune âge, il aimait dessiner et peindre mais ses parents l'ont poussé à étudier l'architecture. Sasek a cependant continué à dessiner et la combinaison de ses connaissances architecturales et de ses aptitudes spécifiques en dessin se sont révélées plus tard particulièrement utiles pour ses livres visuels consacrés aux villes. Tout de suite après ses études, il a surtout réalisé des dessins satiriques et des cartoons pour des journaux et des magazines.

A l'âge de 32 ans, lorsque la Tchécoslovaquie est tombée sous le régime communiste, il a fui à Munich, où il a travaillé de 1951 à 1957 pour Radio Free Europe. Lors de vacances à Paris, il a constaté que les parents distraits ne savaient pas vraiment faire découvrir la ville de manière intéressante à leur progéniture et que les croquis qu'il y avait réalisés pourraient très bien convenir pour un livre pour enfants. Le livre 'This is...Paris' était né (1959).

'This is Paris' fut rapidement suivi de 'This is London' et 'This is Rome'. Initialement Sasek voulait se limiter à ces trois livres, jusqu'à ce qu'il se rende compte de l'ampleur du succès et surtout du plaisir qu'il a éprouvé à les réaliser. Le résultat est finalement une série de 18 livres différents. Les préférés de Sasek lui-même étaient 'This is Venice', 'This is Hong Kong' et 'This is Edinburgh', même s'il avait horreur du climat écossais, comme il l'a déclaré un jour à un journaliste. Il rêvait de consacrer aussi un livre à sa ville natale, Prague, mais pour des raisons politiques, Sasek n'est jamais retourné en Tchécoslovaquie.

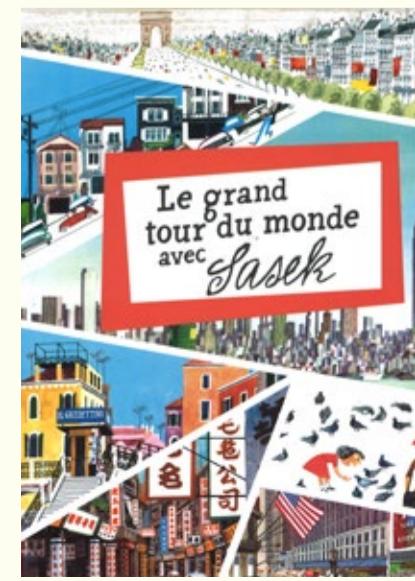
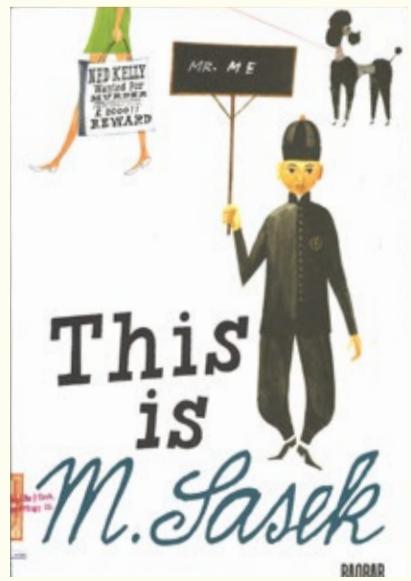
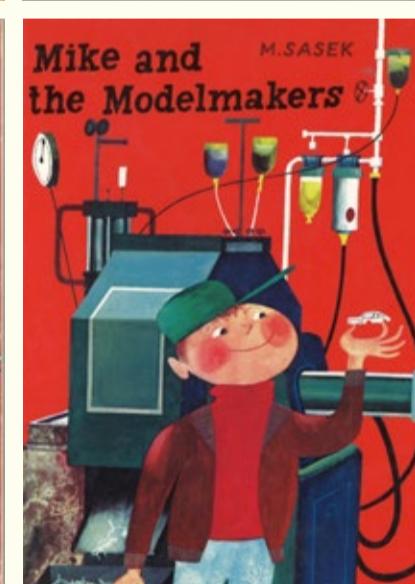
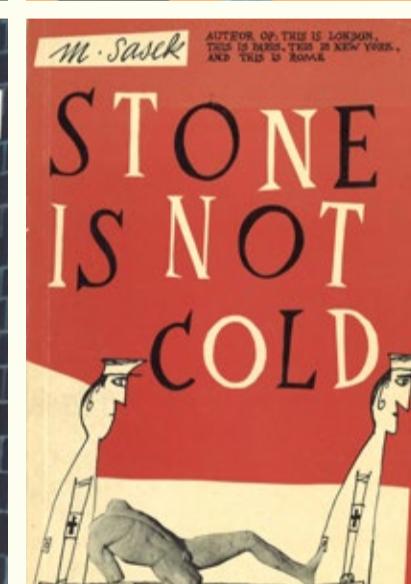
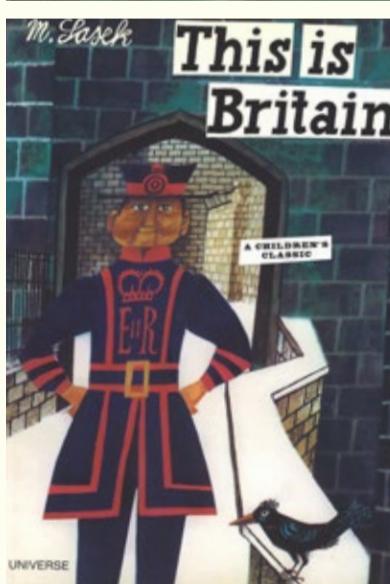
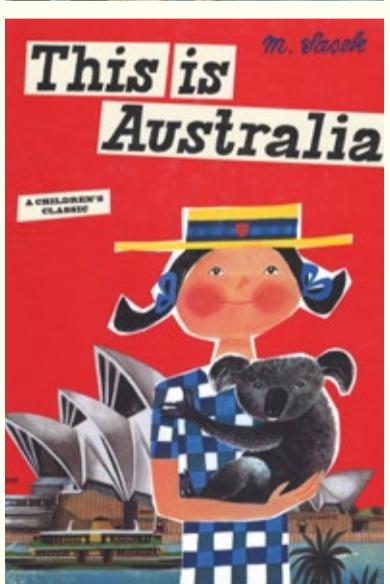
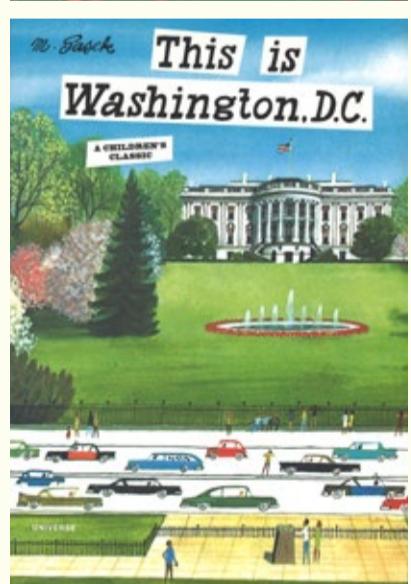
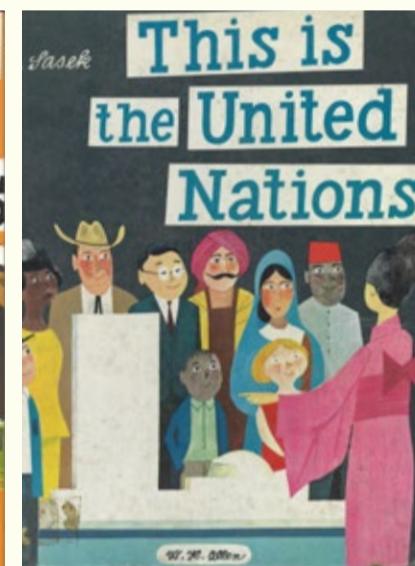
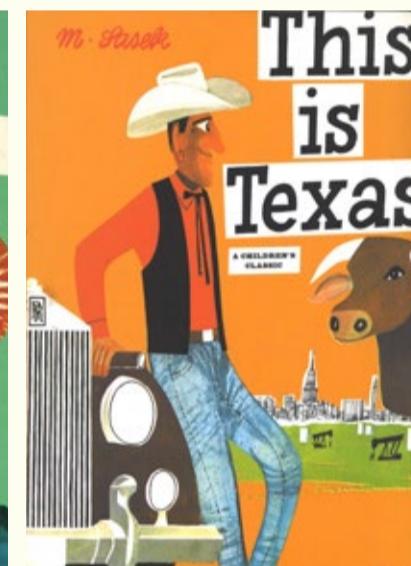
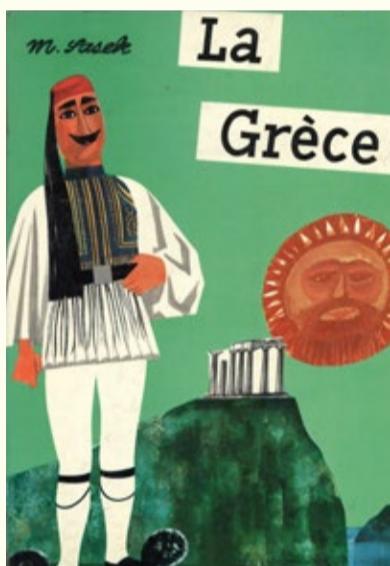
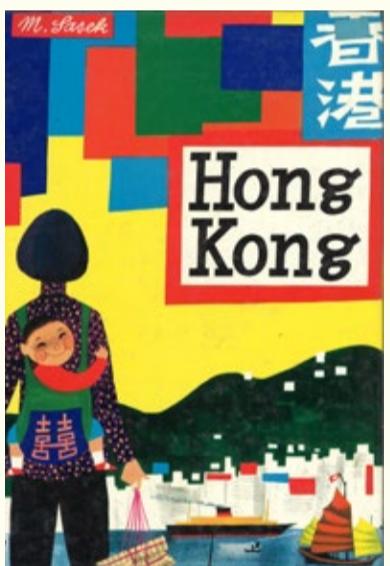
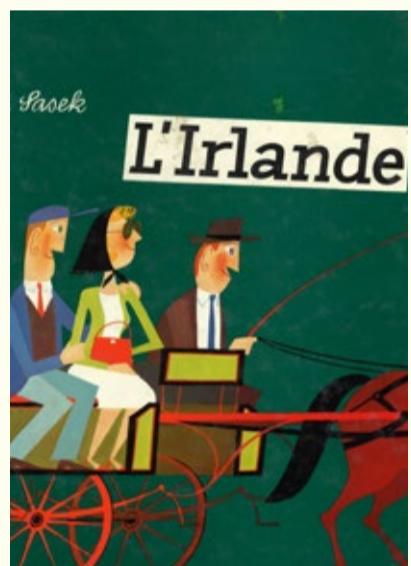
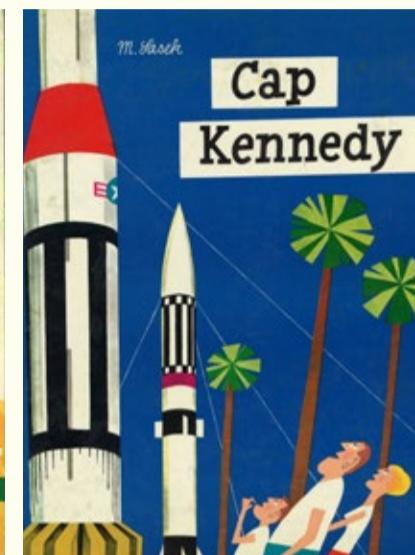
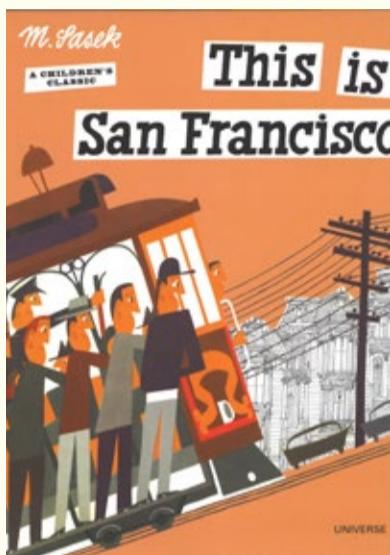
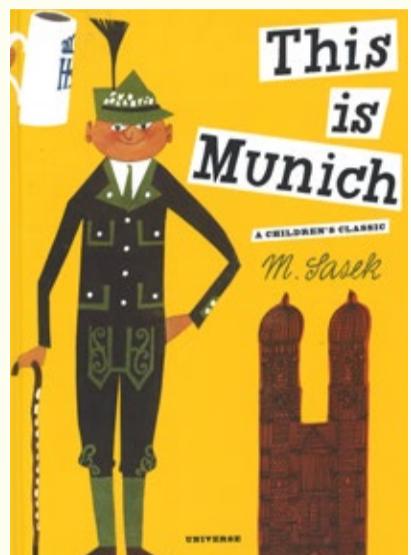
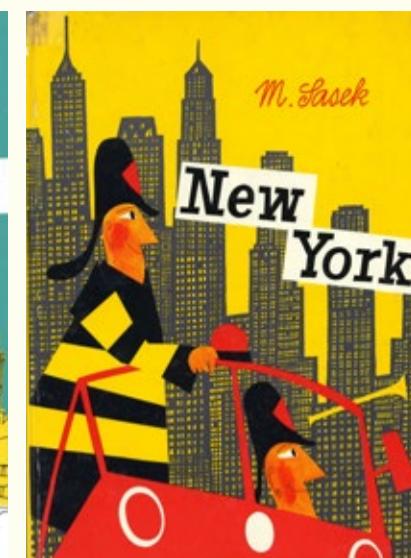
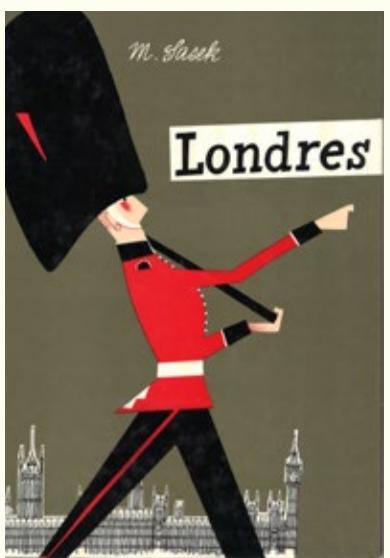
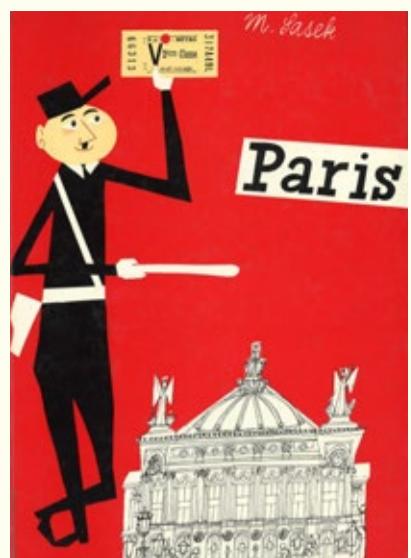
On peut qualifier ses illustrations de capricieuses. Ses dessins sont imprégnés d'un humour tendre et singulier: l'agent de police qui fait tournoyer sa matraque exactement comme un enfant fait bouger sa baguette magique imaginaire; une grappe de ballons à vendre dans un parc monte plus haut que les plus hauts palmiers, ce qui donne une idée de la manière dont un enfant regarde une certaine scène. C'est là que réside le génie de Sasek: ses illustrations "expliquent" une ville d'adultes aux petits, mais elles adoptent souvent la perspective d'un enfant. Sasek voyage pour ainsi dire main dans la main avec l'enfant et explique chaque chose inconnue, chaque nouvel endroit avec précision. "Les détails sont très importants pour les enfants", a dit un jour Sasek. "Si je peins un bâtiment précis avec seulement 53 fenêtres au lieu de 54, je reçois une masse de lettres de mécontents."

Les livres intemporels de Sasek donnent aux enfants l'occasion de voyager à travers le monde depuis leur fauteuil, avec un minimum de lecture et surtout beaucoup d'émerveillement visuel. Mais ses livres sont bien plus que de simples guides urbains illustrés. Sasek a représenté l'existence moderne en ville de l'époque, la manière dont les gens vivaient et comment ils aménageaient leur environnement, au lieu de réduire la vie urbaine à des images soigneusement historiques ou au nombre de touristes. Ses illustrations touchent même parfois aux circonstances politiques et culturelles, comme les relations entre les populations arabes et juives dans 'This is Israel' ou l'urbanisation de Hong Kong. Mais ses commentaires sont toujours bien intentionnés et subtils: c'était un homme qui ne (pré)jugeais pas rapidement, mais qui ne niait pas non plus la réalité. Et il montrait tous ses personnages et ses lieux de manière chaleureuse et profondément humaine.

Pendant une vingtaine d'années, ses livres "This is..." sont tombés dans l'oubli chez le grand public, mais à partir des années 2000, les maisons d'édition les ont réimprimés pour en faire de vrais classiques.

Outre la série 'This is...', Sasek a signé plusieurs autres livres pour enfants remarquables, comme 'Stone is not cold' (1961) et 'Mike and the Modelmakers' (1970). Dans ce dernier livre illustré, le jeune Mike fait avec son papa une visite imaginaire chez le légendaire fabriquant de voitures miniatures Lesney Products à Hackney, un district de Londres. Dans 'Stone is not Cold', Sasek utilise une merveilleuse technique de collage et combine des photos en noir et blanc de toutes sortes de sculptures de Londres et de Rome avec des dessins. Le résultat est surréel et particulièrement drôle et a provoqué chez son éditeur le commentaire suivant: "les dessins semblent très gris et noirs, mais personne ne pourra dire qu'ils sont tristes." Il est possible d'admirer la série entière d'illustrations de 'Stone is not cold' dans le hall de l'escalier de la Maison ABC.

Miroslav Sasek est mort en 1980, à l'âge de 63 ans, lors d'une visite à sa sœur en Suisse.

EXPO
Na de allereerste ABC-hommage aan de Tsjechische illustrator Miroslav Sasek in het programma van Brussel 2000, is het ons een plezier u nu de volledige Sasek-boekencollectie in het ABC-huis te presenteren.

Een expo in kader van het Europees Transbook-project

www.transbook.org

Après un tout premier hommage rendu par ABC à l'illustrateur tchèque Miroslav Sasek dans la programmation de Bruxelles 2000, nous avons le grand plaisir de présenter aujourd'hui la collection complète des livres de Sasek dans la Maison ABC.

Une exposition dans le cadre du projet européen Transbook
www.transbook.org